

Sacrifice, in Nepali

बलिदान

परमेश्वरको व्यवस्थालाई उल्लंघन गरेर सबै जनाले पाप गरेकाछन्, यसैले मानिसहरु परमेश्वरको रिसबाट बच्नको लागी विभिन्न उपाय, रिति, बाटो खोज्ने गर्दछन्। हाम्रो देशमा ब्रामण बोलाई अन्यजातीहरु वा मानिसहरुले पशुको बलि चढाउछन्।

बेदमा बलिदानलाई मुक्तिको एकमात्र साधन बताईएको छ। “धर्माणी प्रथमानी” बलि दिनु हामीहरुको कर्तव्य मध्य प्रमुख हो।

“यज्ञो वै भुवनस्य नाभिः” - ‘बलिदिनु संसारको आधार स्तम्भ हो।’

“यज्ञे सर्वम् प्रतिष्ठतम्” - ‘बलिदानद्वारा प्रत्येक बस्तु प्राप्त हुन्छ।’

“यज्ञो वै तुतराम नै” - ‘बलिदानले नै जीवनलाई सुचारू रूपले ख्याउने एक मात्र नाउ हो।’

“यज्ञन वा देवा दिवंगता” - ‘केवल बलिदानबाट नै देवताहरुले स्वर्गको अधिकार प्राप्त गरेका थिए।’

“ऋतस्य नः पथिनय अति विश्वानि दुरिता” - ‘बलिदान द्वारा नै मोक्ष प्राप्त गर।’

यि माथिको सिद्धान्तको घोषणा बेदमा व्याख्या गरिएको छ। यसबाट के स्पष्ट हुन्छ भने सबै तपस्या मध्य सबै भन्दा उच्च स्थान बलिदान हुनु पर्छ र यो पापको पश्चातापको लागी गरिनु पर्छ।

आउनुहोस हामी पनि हेरौं भागवत गीतामा के सन्देश दिएको छ।

श्लोक : “सहयज्ञाः प्रजाः सृष्ट्वा पुरोवात् प्रजापतिः।

अनेन प्रविष्यहबमेष वो S स्त्वष्ट कामधुक् ॥”

शुरुमा मानिसको सृष्टि गर्नुको साथै परमेश्वरले बलिदान गर्नु भयो र भन्नु भयो, “यसबाट तिमीहरुको मनको इच्छा पूर्णहास्।”

“यज्ञ ज्ञपित कलमशः” - ‘उनीहरु जसको पाप बलिदानबाट मेटिन्छ।’

“नायं लोकोपस्त्य यज्ञस्यकुक्तोऽन्यः कुरुसत्तम्” हे अधर्मि(कुलिन) अब यस संसारमा उसको लागी कुनै स्थान छैन जसले एउटा पनि बलिदान गरेको छैन तब यसले कसरी स्वर्ग प्राप्त गर्न सक्छ?’

यसप्रकार यहाँ बलिदानको महत्व बताईएको छ।

मान्डोकोपनिषदमा हामी देख्छौ : - “प्लव द्वोते अदृढा यज्ञ रूपः”

‘बलिदान नाउको काठ जस्तो मौन हुन्छ।’

स्कन्ध पुराणको यज्ञ वै खण्डको सातौ अध्यायमा हामीहरु पढ्छौ,

श्लोक: “ल्पवा द्वोते सुरा यज्ञा अदृढाश्व न शंसयः” हे देवता हो। बलिदान निसन्देश नाउको काठ समान मौन हुन्छ।’

तान्ड्य महाब्रामण भन्नु हुन्छ स्त्रुः “यज्ञो व अवनी तस्य छाया क्रियते” ‘बलिदानले नै छुटकरा दिन्छ हामी जे जे गछौ त्यो बलिदानको छायाँ मात्र हो।’

ऋग्बेदमा हामी पढ्छौ, स्त्रुः “आत्मदा बलदा यस्यच्छाया॑ मृतम्-यस्य मृत्युः” - ‘जसको छाँया अथवा मृतु बनेको छ उ आफ्नो छाया र मृतुबाट नै आत्मा र शक्ति दिन्छ।’

माथिको भनाईबाट यो स्पष्ट हुन्छ की बलिदान आफैले छुटकारा दिदैन तर पनि यो त एक महान छुटकरा दिने खाताको बलिदानको छाँया मात्र हो।

ऐतरेय ब्रामण भन्नु हुन्छ स्त्रुः “आत्मदा बलदा यस्यच्छाया॑ मृतम् - यस्य मृत्युः” - जसको छाँया अथवा मृतु बनेको छ उ आफ्नो छाँया र मृतुबाट नै आत्मा र शक्ति दिन्छ।” माथिको